

No més drets sense devers.
No més devers sense drets.
Els drets individuals són imprescriptibles, legisla-
bles, é inalienables. •
Legislar la Llibertat baix pretext de garantir-la, és cometre atentat contra ella. •
La llibertat propia acaba allí hont comença la llibertat ajena. És licit, doncs, al individu fer tot lo que no perjudiqui a un altre. •
L'embrutit milionari que baix pretext de mentida moralitat i a la sombra de sas riquesas mai adquiridas persegueix a qui critica sos vicijs i la societat qu'els consent, és un deis sers més envilitjs, degradats y despreciables de la Naturalesa. •

LA TRAMONTANA defensa eis principis lliberals més avansats, sense mistificacions ni atenuants de cap mena, tant si es viu perseguida per hipòcritas farsants, com si sent l'aplaus de la gent verdaderament honrada y digna. •
La TRAMONTANA en política defensa sempre al més avansat contra el més reaccionari, y sosté la necessitat d'una gran reforma social que transformi el modo de ser del productor, avuy supeditat al capitalisme. •
La TRAMONTANA no està afiliada a cap partit, servint eis interessos generals de la llibertat sense compromissos ni preocupacions de sectari.

PERIÒDIC POLÍTIC VERMELL

La salut del poble és la suprema llei

LA TRAMONTANA és el periòdic qu'es publica en idioma català més avansat en idees polítiques, religioses y d'economia social

El Treball és la primera necessitat

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Espanya, 1 pesseta trimestre. — Estranger, 3
Las suscripciones se pagan per anticipat

ADMINISTRACIÓ: Carrer de Ponent, n.º 1, 1.ª, BARCELONA

Pels pagos s'admeten llibranças del Giro Mètric, lletres de fàcil cobro y sellos de 15 cèntims. No s'admeten llibranças especials de periòdics.

PREUS DE VENDA

Número solt, 5 cèntims. — 30 exemplars, 1 pta.
Surte il·lum puntualment cada divendres

VEGETACIÓ PRIMAVERAL

Del proletari l'arbre té molta ufana, en que vulguin tallarlo de bona gana. La burguesia, si s'asseques de veras, com s'en riurial

La república, d'alta tothom la mira, y és perquè en favor d'ella Madrid suspira. Que avuy sos amos són, entre eis més polítics, eis més gitanos.

Ja de l'absolutisme l'arbre fa follas, y fins porta barallas entre casullas. Cosa és ja vella que troba, qui al cel mira, bolets a terra.

Perquè fort vent no bufi de TRAMONTANA, no es té am perseguida gens de galvanes. Mes, com mal'herba, mentre un sol arrel quedi, reviurà sempre.

EL 1.º DE MAIG

Estem en plena primavera, s'acosta el mes de las flors, y comensa ja a notar-se entre la classe obrera certa agitació precursora de la diada del 1.º de Maig, festa universal del treball y jorn que sembla predestinat més ó menos prompte a produhir grans aconteixements en l'història moderna dels pobles civilisats.

El 1.º de Maig va tindre el seu gènesis en un desitj d'emancipació, va néixer amb un fet de resistència en la buelga general de l'Illinois dels Estats Units, y va pendre cos y va desenrotllarse am l'aixecament de las forcas de Chicago.

Hebut ja el bateig de sang, ha passat a ser bandera de combat, y ja fent festa y organisant manifestacions, sempre en ell reviu l'idea de la resistència en la lluita avuy evitable de l'exploitat contra l'exploitador, de l'esclau contra l'amo, de la víctima contra el butxí. En una paraula, la tenebrosa qüestió social es presenta cada any en aquest dia tal com és: perillosa y donada a grans cataclismes.

Quan un got està ple, una sola gota fa vessarlo. Las més grans revolucions han sigut molts cops produhidas per successos inesperats, per detalls apreciables.

Cada 1.º de Maig és una esperança obrera y un temor burgès, que l'un a l'altre es justifican mutuament. Y aquest any no pod per menos també de succehir lo meteix.

En las societats obreras y dintre els partits que sostenen la bandera de l'emancipació del treball, han comensat ja aquets dies las anadas y vingudas a fi de posarse d'acord en la producció d'algo que solemnis la diada obrera que s'acosta.

El partit socialista obrer sembla que patrocina l'idea de manifestarse en la via pública autorisada per l'autoritat corresponent. A nosaltres ens sembla que tot lo que sigui excés de legalitat no puadra bé a una festa que per fora té d'ésser una protesta contra ella.

Si la manifestació, doncs, es fa intentant demanar res a l'autoritat, dirigintse per res als poders públics, havent ja provat els actuals que són del tot impotents é incapassos per portar res de bo a la classe treballadora, és tant bunyol de marca major el projecte, que creyem que ningú el patrocinaria. Prou impopular és ja el partit socialista obrer a Espanya, que no més li faltaria aquesta nova desgracia per acabarse d'ensorrar.

Si la manifestació es fa am permis de l'autoritat en las condicions establertes en l'art. 3.º de la ley de Reunions, encare que sense demanar res als poders públics, és més passable; però ens sembla que, fenjho d'aquet modo, no deixaria la tal manifestació de portar un sello de mansuetut semblant als que van a la professó a fer els gegants ó a lluhir el garbo.

A nosaltres ens sembla qu'el 1.º de Maig té de portar sempre la característica d'una protesta, pacífica, si, mentres no es tinguin medis de lliensarse revolucionariament a la transformació social; però sense abdicacions de sollicituds ni permisos, ja que sense ells hi ha medi de ferho dintre la més estricta legalitat.

Una manifestació pod resultar grandiosa, imponent, espontánea, y sense comissions organisadoras ni editors responsables de cap mena y dintre de la ley, fenjho del següent modo:

Aceptada previament l'idea per algunas colectivitats obreras, el dia 1.º de Maig a la tarde es dona cita tota la classe obrera de Barcelona y del pla per anar am las sevas familias a brenar a un punt determinat, a la montanya del Tibidabo, per exemple.

Allí es reproduheix una tarde semblant a la del dia d'anarlo a enterrar, però am molta més espessor de gentada, per dirigitse tothom a un meteix punt. Allí es podria passar alegrement la tarde, y a una hora convinguda, desfile general cap avall, passant pel carrer Major de Gracia desde els Josepets, ó atravesant Sarriá y Sant Gervasi, ipassig de Gracia y Rambles fins al passeig de Colón, ahont vindria el segon desfile de cadascú a casa seva.

Fenjho d'aquet modo, no és exagerat dir que podria deslhar per las Rambles, a las 7 de la tarde del 1.º de Maig, una gentada de 2 a 300.000 obrers rendint tribut a l'idea de l'emancipació del treball.

Si l'autoritat volia pendre exageradas pre-

caucions, deixarla fer, deixantla amb el ridícul de no provocarse ni el més petit conflicte per part de la classe obrera. Y si, lo que no és de creure, vinguessin provocacions ó atropells contra els treballadors, fossin de qui fossin, podser que s'els pugues contestar dignament.

De decidirse una manifestació pel dia 1.º de Maig, LA TRAMONTANA proposa y patrocina la qu'acabem de ressenyar.

Mes, no obstant y ser partidaris de la manifestació tal com havem dit, y has sens perjudici d'ella, creyem que fora bo mirar d'aprofitar el 1.º de Maig per cosa de més prouct práctic per la classe obrera, com seria, per exemple, l'avenirse totas las societats de resistència pera ajudar a algun dels rams de treball organisat a obtenir las vuyt horas per jornada de treball, objectiu principal de la fetxa del 1.º de Maig y que convé no perdre may de vista si es vol qu'aquesta fetxa conservi l'interés que l'aspiració de la vuyt horas li ha donat.

Sabem ja qu'algunes societats obreras estudian aquesta qüestió, y estem segurs de qu'en aquesta tasca, als que s'ho proposin, no els tenen de faltar l'apoyo moral y material dels grupos de gent organisaada per la resistència. Tot está, per nosaltres, en saber escullir quins són els rams de treball més a propisat pera entaular la petició y consegüent buelga en cas de no obtenir la millora. Veritat que pod llavors la burguesia, també per medi de l'associació y la resistència, provocar la buelga en altres rams; però d'aquet modo el conflicte aniria ja fente molt més gros, y els que creyem que certes cosas no més s'arriban a arreglar quan estan molt malament, podser tocariam els resultats d'aquesta rahó.

En fi, qu'el 1.º de Maig hi hà qu'aprofitario: mentres no estingan foras ni medis, com no estenen avuy, per anar a la revolució social, organisant, enardint, agitant, removent la qüestió económica, procurant convence al major número possible de la justicia qu'entranyan las aspiracions obreras, tot procurant donar algun pas de millora en las condicions del treball de qui am més facilitat ó en més necessitat estiga de millorarlo, y tendint sempre a augmentar l'exércit proletari fins a posarlo en condicions de puguer dir a la burguesia tant en el 1.º de Maig com en qualsevulga altre dia de l'any:

—Sacabat l'arros de l'exploitació de l'home per l'home. Qui vulga consumir que produxi. No més drets sense debers, no més debers sense drets.

UNA SENTENCIA FERMA

El Consell Suprem de Guerra y Marina acaba de confirmar la sentència del Consell de Guerra de Jerez, condemnant a 16 processats a diferentas penas desde 14 anys de reclusió a cadena perpetua, y a Salvochea a 12 anys de presó major, com a inductor, desde la presó de Cádiz de l'a garada jercisana.

Una sola consideració tenim de fer an aquet fallo. Pronunciada la sentència a fins de Setembre de l'any passat, d'haver sigut aprobada llavors pel Capita general d'aquell departament, quedava ferma y, per lo tant, tots els condemnats per ella haurian entrat a l'indult donat en 13 d'Octubre de l'any passat pel centenari del descubrimient d'America, indult que comprenia en totalitat als qu'estassin cumplint condemna per rebelió ó sedició.

De modo que no havent sigut fins are sentència ferma la pronunciada fa més de mitj any, resulta qu'els condemnats de Jerez no són al carrer per procediments de justicia en qu'ells no han tingut art ni part ni voluntat, am tot y qu'es tracta de penas gravissimas.

Ja fa alguns mesos que varem també fer constar l'anomalia de qu'els primers condemnats a cadena perpetua pel successos de Jerez, és a dir, els condemnats junts am els que s'agarroraren pel Febrer de l'any passat, venian compresos, essent condemnats per rebelió y sedició, en el citat indult de Colón, a pesar de lo qual no sabiam ni sabem encara qu'hajan sigut posats en llibertat.

Y després venen las classes conservadoras y els reaccionaris y diuen que no tenen rahó els desheretats quan es queixan de no ser la ley igual per tots. ¿No parlan prou clar fets com

els qu'acabem de recordar, y els passats al matrimoni Gurri-Claramunt y altres obrers am motiu dels successos ocorreguts a la sortida del meeting de Calvo-Vico?

Bona ó dolenta, pera que la ley siga més ó menos respectada, és precis qu'a la sombra d'ella no es comtin manifestas injusticias.

Y analisis lo qu'es fa am els anarquistas en particular y am tots els ciutadans d'ideas avanzadas en general, y dignus posante la mà al pit el més recalcitrant defensor de las actuals institucions, si de tot aixó no n'hi ha prou y massa pera deslhar y produhir un terrabastall revolucionari que posi fre a tanta ignominia.

Tarrasa 10 d'Abril de 1893.

Amig Director: Aquell assumpte de l'atropell del mossó de l'estació J. Papell, y del que se es va ocupar oportunament LA TRAMONTANA, está donant moltíssim joc y amenassa acabar en punta.

En la sessió que va celebrar l'Ajuntament la setmana passada, va aprobarse un vot de censura contra l'alcaldé, y es va votar la suspensió d'empleo y sou dels dependents del municipi Serra y Petchame, per la part que es creu qu'els alcansa de responsabilitat en aquell fet.

També aquets dos bonas passas van citar a acte de conciliació al Director de La Revista Tarrasense, demandant d'injurja y calumnia per varios escrits publicats am motiu del citat atropell: més el demandat va tindre l'ocurrencia d'acudir a la citació am la víctima del atropell com a home bo, y, naturalment, aixó va ser ja més que prou pera deixar am un pam de nas als demandants, que, segons hi sembla a dir, ja estan declarats processats pel jutjat d'instrucció per la responsabilitat qu'els puga cabre per aquella transgressió de la ley.

Are lo que fa l'opinió pública és senyalat am el dit a l'alcaldé. ¿No va ell manar la Detenció? Doncs a ell té d'alcansar també la responsabilitat, cas de que no sigui la més grossa. ¿Voldrà també en aq' hora de qu'ens posem d'escapar y no rebem més qu'el petit petis? El poble vol justicia seca, y caygui qui caygui.

El caciquisme, que fa tant de temps ofega a Tarrasa equiparantla a un aduar del Marroc, també está fent y farà de las sevas en aquesta qüestió? Recordemnos del llarg emprament de los obrers tarrasencs quan alló del cèlebre cabàs, y a veure si en aq' hora de qu'ens posem d'acord tots els tarrasencs d'un xic de verjonya pera matar aquet caciquisme que tant ens deshonra.

EL CORRESPONSAL.

XURRIACADAS

Copias a solo cantadas per la societat La Gloria

Amb aixó de arrenda' els mistos han surtit rancias costums: ens volen dexa' a las focas sent al sigle de las lloms. Els mistos de Garribaldí, aprofitant l'ocasió... contra els de l'Arrendataria mouhen gran revolució.

Amb aixó els que hi pendon són els estanques... qu'abans, de dos capass, eils en feyan tres.

Las capass del monopolio són una calamitat, imitant caixons de panas pressimament imitat.

El carró es paper d'estrassa, y els colors són tant dolents, que ni l'ocra ni la magreja creu qu'els ho envojen gens.

Mireu si en las capass hi ha els materials bons... que ni els noys las volen per juga' a cartrons.

Am las eleccions passadas al govern li ha succehit qu'el màneg de la pacilla am dos trosos s'ha partit. Cayent a sobre las brasas molts pobres encallissats... qu'han quedat, de rabia, encesos.

de cobria, criamats de... Quant de xicó en Sagasta noticia en lingue... diu que va arrencarse, de rabia, el tupe.

Perquè pel Maig ningú trenqui del burgés las oracions, el govern, com cada any feya, ha pres ser as preccions. Y perquè ens les més respecte y perquè a tots més po' ens fex... ens ha enviat, per si acaso, a l'herre dels parrotés.

Qu'ens vingan darrera las altres nacions... aquí ens falten tabals, pro ens sobran llorons.

Com a govern econòmic
no n'hi ha hagut cap, com l'actual,
que busca per tots els medis
si pot estar tirant un ral.
Per què siguin pocs els gastos
molt convenient ha cregut...
se'ns anà als infants a Chicago
a bordo d'algún llaut.
Ja que fan estatius,
s'els pot oferir,
si volen la droga
que hi ha al port d'aquí.

DORINGO BARTINA.

Si pel 1.º de Maig tem la burgesia algun conflicte a Barcelona, no té de fer més que cridar a l'arcalde de Vilafranca i encarregarli el mando de totes las foras de mar y terra, inclòs els burots, escombradors de carrers y llasers dels carretons dels gossos.

Acaba de donar l'esmentat fulano tal mostra d'estrategia elemental superior aplicada a las costellas del poble, que jo no sé què va pensar el govern de Madrid de fer vindre en Martinez Campos a Catalunya tenint l'arcalde de Vilafranca dintre meteix de la provincia de Barcelona.

Mes anem al cas, qu'es tard y el Maig s'acosta.

A consecuencia de certas dificultats en las qüestions de treball entre propietaris, parcers y rabassayres del Panades, els treballadors van tenir una reunió al poble de las Cabanyas, y ja llestos d'ella, es dirigian cap a Vilafranca, quan sabentho l'arcalde d'aquesta població va passarli per la barretina la idea d'operarse a lo que ningú pod privar, y m'els va enviar la guardia civil pels bigotus, q'els fraccionavan de 19 en 19 pera puguer entrar a la capital del Panades.

Ja un cop dins els fraccionats, es reuniren de nou, comentant la singular arcaidada; mes el Garrofa del poble, que deu tenir molt malas pussas si li puja la mosca al nas, devia veure algun gros perill en l'ordre social, la patria, las institucions, la familia, etc., etc., y fentse de moment superior a las tremendas circumstancias, va fer sortir la tropa dels quartels, y junt am civils y Mossos de l'Esquadra van donar variadas brillantissimas cargas, copant las llambordas dels carrers, els guardarrodes de las cantonadas y posant en precipitada fugida als rrrrevolucionaris empedernits qu'es creyan puguer estar impunement a la via publica comentant las trapacerias arcaidescas de tant in-signe autoritat civil incivilisada.

Proposem al govern que li dongui la creu... cuberta, qu'el fassi benemerit de la patria... del cacau, y qu'el nombri gran caballer... del Circo Equestre.

Es lo menos qu'es mereix per sa grandissima hassanya del dissapte passat.

Diujenge uns 200 republicans van anar a la Font del Lleó de Pedraives, a fer un dinar de l'ayre lliure, pera celebrar l'elecció de diputat del Xic de la Barraqueta.

Si l'arcalde de Sarría arriba a ser el de Vilafranca, no els arrendo la ganancia.

A lo menos la pujar allí dalt l'esquadra espanyola pera bombardejarlos las taulas.

A Fransa ja mudan de ministeri com qu'es muda els mitjons ó els calsetets.

La gran bruticia del Panamá va esquitant de tal modo a tots els grans homes de govern, qu'al poc temps de ser al candelero tenen d'anarsen per empastifats que quidan dels esquitxos d'aquella bruticia.

Els reaccionaris de tot aixó se n'alegran molt, perquè aixis es posan de relleu, diuen, els vicis de la republica francesa.

Perfectament, y no serem per cert nosaltros qui els tracti de justificar, tant de la republica francesa com de qualsevulga altra.

Mes lo que si pod assegurar-se es que no són pas els reaccionaris els cridats a predicar conciencia en qüestions de bruticia governamental, perquè ells són precisament els quins en tals assumptes sempre s'han portat de lo més aquerós qu'es puga comete.

El liberalisme del ministeri d'altura y l'obertura de las Corts, es va manifestant per las continuas persecucions de qu'es victima la premsa.

Aquestos derters dias s'han registrat variadas denuncias a la cort, sufrintne dugas de seguidas *El País*, diari zorrillista.

Que no cayguin a las mans de jurats beatos y carcondas, com a nosaltros ens va passar, li desitjem.

Al Parlament anglés s'está discutint actualment la ley d'autonomia d'Irlanda, que no deixa de ser un gran avens per aquella nació.

Un industrial aixerit, pera fer un bon anunci de la seva casa, va enviar fa pocs dias unas 700 capsetas a la Cambra dels Comuns, que allí en diuen del Congrés, pera regalar als pares de la patria.

Com la capsa en que anava el regalo s'assemblava a una bomba de dinamita, no et dig jo la trifolca que va armarse de moment, fins que va veures qu'eran capsetas d'estany am mitja lliura de calé superior dintre de cada una.

Es veu que pera fer un bon anunci hi ha qui no repara en donar sustos als lligisladors.

Al fi y al cap la bromo no procedia d'obers. Sort d'aixó.

Per haver fet a París un discurs en Ruiz Zorrilla dient qu'en cas de guerra de Fransa am Alemania la monarquia espanyola jugaria una mala passada a la República francesa, el patriotisme dels amigs de las actuals institucions s'ha revenxinat d'alló més, y fins han parlat de la protesta qu'el poble espanyol tenia de fer contra tals paraulas.

Pero senyors: ¿acá el poble espanyol es la monarquia d'Espanya? ¿acás pod confondre's als que protestavan quan lo de las Carolinas (y qu'els republicans no ho sapigueren aprofitar) amb els qu'es miravan com qui sent ploure y al lliit ben calent s'está la rapacitat dels alemanys?

Doncs, no confondre, homes, no confondre. Qu'al dir monarquia espanyola es tracta ben poc dels espanyols...

Y gens del poble d'Espanya.

Alguns periódics burgueses s'esveran de veure com el Banc d'Espanya llicensa paper a la circulació, a l'extrem de que la darrera semana l'ha aumentat en més de 14 milions y mitj.

Y, no obstant, de segur que hi há a Espanya més de 14 milions y mitj d'espanyols, que d'aquets papers que representan tanta riquesa y tant treball acumulat per l'exploitació y l'usura, no n'han vist ni la sombra.

Amb aixó, ó qu'en circuli per tothom, ó que no en surti per ningú.

La qüestió de l'Ajuntament está a Madrid tant emporcada com a Barcelona.

Allá al de Cubas van treurel perquè s'havia pres en serio lo de moralisar l'administració municipal; aquí al d'Alfella li ha succhit dos quartos del meteix; allá y aquí s'han perdut las eleccions per part del govern, y també aixó ta cambiar d'arcaide.

Are aquí ja diuen qu'en tenim un que guanyará las próximas eleccions municipals, y a Madrid are li han el maneg pel meteix trasto. ¡Oh moralitat dels temps de la gent d'ordre!

En Romero Robledo está desesperat y sembla que ja es home a l'aygua, ó, millor, a la terra.

Ha anat a París pera ferse operació a un cranc que té al nas, y sembla que las notabilitats medicas de la vehina republica renuncian a ferli operació am no gaire halagador motiu.

Y vetaquí qu'en Romero Robledo ens resulta un home que ja té la mort al nas.

Tant com en política ens es repugnant y l'hem combatut, avuy el planyem de veras y li desitjem millora.

Si be el seu mal, a tenirlo un obrer, ja faria temps que l'hauria portat al cementiri.

En una població important de Catalunya tracta de fundarse una escola laica sostinguda per una agrupació lliure pensadora, y es solicita un professor qu'es vulgui encarregar de l'ensenyansa baix la base de garantirli el guanyarse bé la vida.

Qui tinga aptituts y vulga oferirse a tal treball, que passi per aquesta redacció y se l'enterrará.

Al *Círcul Regenerador*, establert a Sant Martí de Provensals, barriada del Poble Nou, carrer del Cementiri, n.º 203, tindrà llog el pròxim diujenge una conferencia sobre el tema *El Socialisme Modern*, que donará el company J. T., de Barcelona.

El pròxim diujenge, dia 16, escelebrará un meeting anarquista a Gracia, al carrer del Torrent de l'Olla, n.º 166, cervceria d'can Petit, el qual es de creure qu'es veurá molt concorregut.

La Societat d'Impressors de Barcelona, continuarà demá passat diujenge la sessió que no va poguerse acabar el diujenge passat pera tractar del pròxim 1.º de Maig y altres assumptos interessants.

La Societat Autònoma de Dónas de Barcelona donará una vetllada recreativa de demá dissapte en el local de la Societat d'Ebanistas, carrer de l'Aurora, 12, principal, prenenthi part varios companys y nens d'ambo's sexes.

El Centre d'oficials Fusters Modelistas de Barcelona s'ha mudat al carrer del Portal Nou, n.º 31, pis 1.º, ahont el pròxim diujenge, a las 9 del mati, celebrará reunió general extraordinaria, a la que convoca a tots els individuals del seu ram, associats y no associats, per enterarlos de la refundició del seu reglament y veure lo que més convé als interessos del treball a qu'es dedican.

Havem rebut pera insertar el següent document, que reproduehim gustosos:

Compañeros redactores de LA TRAMONTANA.

Se suplica la inserción en el periódico de la siguiente CONVOCATORIA.

Se invita a todas las Corporaciones, Círculos, Ateneos, Sociedades, Agrupaciones, Centros políticos y de trabajadores de Barcelona y sus contornos, que se hallen conformes en la demostración obrera Universal del 1.º de Mayo, aprobada en el Congreso Socialista Internacional celebrado en París en 1889 y el verificado el año 1891 en Bruselas, a la reunión de delegados que tendrá lugar el miércoles día 19 del actual y a las nueve de la noche, en la calle del Olmo, 10, 1.º, 2.º, con objeto de ponerse de acuerdo para la realización de tan importante acto.

Cada colectividad podrá estar representada por dos delegados, que irán provistos de su correspondiente credencial legalizada, y conviene que asistan autorizados para tomar el plan, sin perjuicio de someterlo después a la sanción de sus representantes.

Barcelona, 10 de Abril de 1893.—Por acuerdo de la Asamblea.—La Mesa de discusión: FRANCISCO TORRESOLA, presidente; ENRIQUE BATALLA y CARLOS LIZAL, secretarios.

Per a commemorar LA TRAMONTANA el 1.º de Maig d'aquest any, prepara la publicació de l'episodi dramàtic-social

JUSTO VIVES

escrit en forma de novela pel company A. Lorenzo, al que precedirà un próleg del Director d'aquet periódic, titulat *Literatura obrerista*, y seguirá l'inserció de las lleys d'Associació y Reunió, un estudi sobre la practica d'ellas per la classe obrera y tots els formularis indispensables per exercir aquells drets tal com la lley marca, a fi d'evitar conflictes y ensopegadas am las autoritats gubernativa y judicial.

Formará el total un tomo d'unas 200 planas aproximadament, bon paper, esmerada impressió y magníficament enquadernat am tapas fortes pera que duri, y el seu preu será el de

UNA PESSETA

fentse l'acostumada rebaxa de 25%, a venedors, corresponals, societats obreras y suscriptors directes a LA TRAMONTANA.

Poden ja ferse els pedidos qu'es tingan per convenient d'aquesta obra, puix tant bon punt estiga llesta, els anirém servir per l'ordre meteix am que s'ens hagin fet.

També en celebració del 1.º de Maig publicarem un número extraordinari doble, am dugas magníficas, originals é intencionadas caricatures que portaran per nom *La Vila dels privilegis*, ocupant las dugas planas centrals, y *Cunya burguesa*, qu'ocupará la primera plana,

ocupant la quarta una secció d'anuncis il·lustrats y alusius a la diada, que n'hi haurà pera llogarhi denuncias.

Vaja, que ja ho veurán prompte els nostros lectors, y dirán si ens quedán ó no agallas per més persecucions qu'ens apretin...

Y que mala negada fassin, y Santa Revolució las empayti.

ENTRE BUGADERAS DE L'OSTIA

(DIALOG)

—Digum, arc que ve á tom: què no l'entera, Merce, de lo qu'es diu pel carré y quasi en parla tothom?

—¿Que vol dir?

—Dóna, d'això qu'als riberos els fan le?

—No, senyora; no sé re.

—Doncs escolti amb atenció.

Segona diu el meu marit, que treballa per can Liopas,

are, si vol menjar sopas, estará molt divertit.

Figuris qu'al dematí a missa el faran anar, tot sovint á confessar,

y als sermons té d'aixit' de cera més d'una taca

de cera més d'una taca ha de portar quan va al moll,

creus y medallas al coll, y el rosari á la butxaca.

Ha de fargar molt, jo creg com un negre, tot lo dia,

y real' una Ave Maria quan senti dir un reneg,

y ademés d'això, per postres, li fan dir deu pare-notrars

quan comensa á treballar.

—Y és veritat?

—Miri si n'és...

—Pim! Pam! Y el sorell que fan quan la roba van picant,

4 mi en deixà molt sorpres, no poguent sentir res més.

M. Gardó

A Mataró dimars va esclatar el bullidor de la caldera d'una fàbrica, matant al director y á dos obrers, ydeixantne vuyt ó deu de mal ferits.

Quan esclata un petardo, encare que no fassi mal á ningú, tothom s'esgarria.

Y doncs que havem de fer quan els petardos són de la classe del qu'à Mataró acaba de causar tants danys, casi sempre deguts á l'avaricia de l'exploitador de la màquina que rebenta?

Nostros tot molt enemigs dels petardos de dinamita.

Peró en son encare més dels petardos de l'avaricia industrial, que sempre han causat molts més estragos qu'els altres.

Y han quedat y quedan en la més deplorable impunitat.

Els catòlics per tot arreu fan de las sevas.

A Lima, capital del Perú, han assaltat una llogia masònica, han fet un auto de fe amb els mobles que allí han trobat, y han agredit é in-sultat al consúl dels Estats-Units per ser aquesta nació protestant, am lo qu'han lograt provocar un conflicte internacional.

El bon Déu del catolicisme no sembla sinó que tingui amb el cervell girat á molts dels seus adoradors, per las barbaritats que per tot cometen.

Es veu qu'els catòlics del Perú son de la meiteixa fusta dels carlins d'Espanya.

Els bolsistas amessan declarar-se en huelga perquè el govern els ha posat un impost d'un per mil en las operacions d'aquet jog arxilegal.

Als obrers m'els claven impostos del mil per hu, y si parlan de huelga ja tenen la cavalleria per demunt.

Y què va qu'els bolsistas fan resistencia al govern y coaccions y tot y ningú els molestara per res?

Mostray de la classe de igualtat devant la llej qu'avuy existeix.

A so de bombo y platets van anunciar alguns

diaris aquets dias que la policia havia prestat un d'aquells serveys que fan época, puix deyan nada menos que «havia sigut detingut l'autor del petardo de la plassa Real.»

Efectivament, la policia va fer una detenció podser qu'en tal concepte. Mes tal devia resultar ella d'acertada, que tant bon punt el jutje instructor va pendre declaració al detingut, qu'era en italiá, va posarlo desseguida en llibertat.

Visca el nas de la nostra estupenda policia!

L'ex-cabecilla carli Sagarra s'ha fet frare.

Tants freres s'han fet cabecillas carlins, que per la llej de las compensacions no podia faltar la reciproca.

LLIBRES REBUTS

Sow ANGELA, por V. Ferrer.—Monòleg en un acte, á propòsit pera representar-se en centres y societats lliurepensadoras.—Preu un ral.—Dirigirse al seu autor, mestre laic, Llagostera.

LA ANARQUIA, de E. Malatesta; traducción castellana de R. Mella.—Folleto de 64 planas, ben escrit y elegantment presentat, analisant l'idea que li dona nom am consetiments de lo que tracta.—Preu, 15 centims l'exemplar, y 3 pesetas paquet de 25, dirigint-se pera obtenirlo á Joan Ros, administrador de El Productor, carrer de la Cadena, 53, pis primer, 2.ª porta, Barcelona.

ESPIRITAS POÉTICAS, poesias catalanas originals de M. Serra Castells.—Un follet de 16 planas, qu'es ven á 10 centims, no diu ahont. Las poesietas que conté son ben regularetas, y valen de sobras lo poc que s'en fa pagar.

ESTADISTOS DE LA UNIÓN GENERAL DE TRABAJADORES DE ESPAÑA.—Folleto de 16 planas am cuberta, contenint el Reglament per regirse l'Unió quin nom ja s'indica.—Agramhi l'envio.

BIBLIOTECA POPULAR CATALANA.—Amb aquet nom ha comensat á publicar-se en aquesta ciutat una colecció de tometes dels millors autors catalans, de 200 planas y al preu de 2 rals cada un, constant el primer qu'havem basta per no haverhi necessitat de dirhi res més.—Se ven en kioscos y llibrerias, y l'Administració está situada al caaser de Muntaner, 10, Barcelona.

LA MEDICINA POPULAR.—Un tomo de 128 planas en 4.ªt. destinat á popularisar alguns consetiments de medicina, sortit de l'Institut medic celular y antiseptic qu'el Dr. Audet té establert á Madrid, Alcalá, 72, duplicat, ahont tenen de dirigir-se els pedidos d'aquet libre, que val 5 pesetas, y es ven també en totas las llibrerias, segons resa la portada.

EL FOLLETIN.—Als aficionats á la novela els ha sortit un trenc-colls bo y barato pera provehir-se de magatzims de novelas tant sols amb una peseta cada mes á Madrid y una y mitja en el resto d'Espanya. El Folletín es un diari que comensarà á sortir el dia 15 d'aquet mes, en quatre planas de gran tamany com els diaris politics de Madrid, però contenint no més que novel·las, publicantse sempre quatre de diferents y donant cada dia vuyt planas de cada una, és á dir, 32 planas de lectura diarias ficadas dintre las quatre grans paginas del periodico, y tallantias totas bé el suscriptor pod després enquadrarlas y trobar-se en poc temps amb una frotalada de novelas que fassi por. Las quatre primeras novelas que comensan en el primer número de El Folletín, que ja havem rebut, són: Las mujeres todavia, d'Alfonso Karr; Lirio en el valle, de Balzac; Amaury, de Dumas pare; y Los Pequeños poemas, de Caspoumar. Qui vulga més detalls ó vulga suscribirse á tal publicació, dirigintse á Pedro Mayorat, Fuencarral, 119, 1.ª, Madrid.

A UNA ENAMORADISSA

(Al meu amic Josep Solé)

Al contemplar un jove, si t'agrada, sé que s'encén ton cor, bella Maria; y si per sort es diu que t'asmaria, ja n'estàs fins á dalt d'ell engreçada.

De ton amor l'immensa llumara 'a no dura, no, Marieta, més qu'un dia; si en lo matí d'ahir te l'encenia, prou está en el d'avuy tola apagada.

Original, per cert, n'és ton amor quan en flames tan intemas sempre estalla pera quedar molt prest entre fredes.

No vulgas ser, Maria, tant canalla; mira qu'hauré de dir que tens per cor un manat d'encenalls ó bé de palla.

ELL

CORRESPONDENCIA

S'aprofitar alguna cosa de lo qu'han enviat els individus que firmen amb els següents noms: R. Milord, —Pau Vilotas, —B. Llorens, —L. Giró, —F. Porrera, —M. Bonapasta, —D. P., —C. Julia de Sabadell, —M. Gardó, —Cintet Barrera, —Ll. Mañé, —G. Torras, —Pistatxo, —arborer del Vendrell, —Met Guisayre, —J. O. iol Rosa, —R. Abrera, —Joan Via, —Anton Boladeras, —Phajqueesbó, —Escolá del Vendrell, —J. Ramiles, —J. Lleon, —Lluís Viola y Vergés, —Joan Roma, —Manel Fargas, —M. Casanyá y E. Peris, —Coco.

Dels que no s'anomenan no en servira res. A conseqüencia de las incivics persecucions qu'estem sufrint, podem aprobrar poc de lo molt y bo de caràcter anticlerical qu'havem rebut y que tenim en cartera.

XARADA

A UN REACCIONARI
Apassionat per l'an-quer, sense may acceptar res de lo que porta el progrés, procurant sempre amar fart, y deixant sempre a un costat, y qui no té un tros de frex, amb això has lograt no més tertle total y odiós.

ROMBO

Substituir els punts per lletres de modo que, llegidas vertical y horizontalment, diguin: 1.ª ratlla, consonant; 2.ª ratlla, part del cos; 3.ª ratlla, nom de dona; 4.ª ratlla, arbre; 5.ª ratlla, poble catalá; 6.ª ratlla, adverb; 7.ª ratlla, vocal.

C. BARBERA Y CABOOL

LOGOGRIFO NUMERIC

1	Consonant
2	Vegetal
3	Poble catalá
4	Carrer de Barcelona
5	Poble catalá
6	Nom d'home
7	de dona
8	Número
9	Vocal

R. DE URSINA

SOLUCIONS

A LAS CABORIAS DEL NÚMERO DERRER

Xarada: Mi-lo-ca. Adalgara: Per deutes Espanya. Geroglífic: Carme, Crema.

Impremta de L'Avenç, Ronda Universitat, 4, Barcelona

A LA GABIA

RATA N.º 23

ARCÍS ALDRICH (a) Xabaran, de La Bisbal

Després de més d'un any d'estar á mitja correspondencia (aixó vol dir que nosaltros escribiam y ell no contestava) y de fer per nostra part tots els possibles pera que demostrés qu'ens tenia á lo menos bona voluntat de butxaca, per fi ens hem descenganyat, y allà va plantat á la gabia per rata de Tramontanas per valor de 27 pesetas.

El qui era corresponçal de Sant Felu de Llobregat fa dos anys, que s'espavili, que ja li toca, com aixis meteix á un de Torrelló.

Ratas conagrats:—1. Joaquim Miquel, de Lleyda, per 2750 pesetas.—2. Domingo Gombau, de Falset, 19.—3. Pere Mañé, de Balaguer, 18.—4. Ramon Torredot, de Agramunt, 3173.—5. Rosa Roig, de Figueras, 2644.—6. Joseph Arnau y Bonet, de Valls, 18.—7. Lluís Serra, de Perpnya, 5733.—8. Francisco Masjuan, de Figueras, 26.—9. Fernando Gonzalez, de Palma de Mallorca, 11768.—10. Miquel Mestres (a) Riús, de Cervera, 16.—11. Cassimiro Torres, de Arenys de Munt, 38.—12. Pau Bosch, de Bellpuig, 613.—13. Francisco Viladrich, de Cubells, 692.—14. Pau Esteve, de Mollet, 780.—15. Joseph Ginestet Puigvi (a) Mananyer, de Vich, 7070.—16. Emili Veciana, de Santa Coloma de Queralt, 2125.—17. Miquel Mas, de Torrelló, 25.—18. Joseph Bracons, de Manlleu, 1730.—19. Joan Dalmau, d'Ulls, 2075.—20. Marcial Casellas, de La Espluga de Francolí, 1920.—21. Josep Arnau, de Palma de Mallorca, 30.